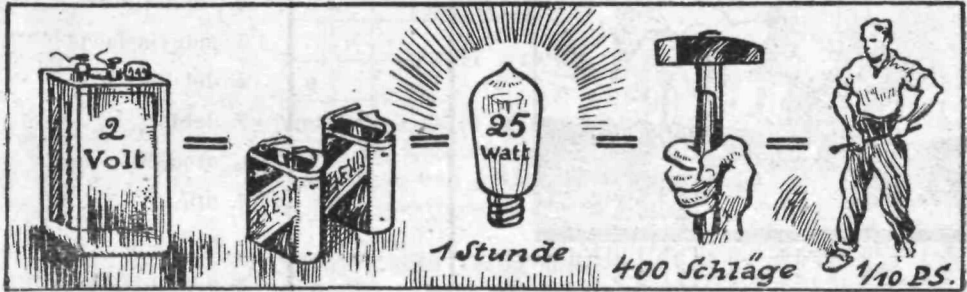

plote. Torej je v skodelici 20 toplotnih enot. — Navadni kurilni akumulatorji na 2 volta za sprejemni radio aparat, ki prenesajo 12 amperskih ur, morejo v celoti uporabiti 24 vatnih ur. Watna ura pa ima 3600 vatnih sekund, z drugimi besedami, akumulator vsebuje 86.400 vatnih sekund. Enota za merjenje toplote, ki smo jo spoznali zgoraj, pa ustreza 3000 vatnim sekundam in sedaj si lahko izračunate, da električna energija takega akumulatorja (sl. 2) fizikalno enako vrednost izkazuje kot toplota v skodelici kave. — Žepna baterija s 4 volti (sl. 3) zgori v treh urah. Njen učinek je v tem primeru enak 12 vatnim uram, kar znači polovico tega, kar premore radio-akumulator. Potemtakem je toplotna vrednost skodelice kave enaka električni energiji dveh žepnih baterij. — Še tretja primerjava z električno energijo. Če gori n. pr. 25 vatna svetilka 1 uro ali 50 vatna pol ure, tedaj se uporabi 25 vatnih ur. In ta množina energije je natančno tako velika kot ona iz radio-akumulatorja, torej tudi kot kalorije v sko-

delici kave (sl. 4). — Toplote pa ne spreminjamo samo v električno energijo, kot smo storili pravkar v treh primerih, ampak tudi v mehanično, ki jo merimo v meter-kilogramih. Meter-kilogram je sila, s katero dvignemo utež 1 kg za 1 m navpik v višino. Toplotna enota 1000 kalorij je enaka 427 meter-kilogramov, 20 toplotnih enot pa kar 8500 kgm. Rokodelec napravi s krepkim udarcem s kladivom približno 20 kgm, torej je potrebnih 400 udarcev (sl. 5), da izčrpam toplotno moč skodelice kave. Kladivo na paro bi to delo opravilo kar z enim samim udarcem, če je težko 4000 kg in pade 2 m globoko. — Če se kava v teku 10 minut ohladi od 65° C na 0° C, tedaj je delo tega ohlajevanja enako stroju 1/5 konjske sile (HP); če se pa kava ohladi v 20 minutah, je pa to delo enako 1/10 HP. Silo takega stroja si navadno predstavljamo s človeško močjo. Tako da lahko rečemo, da toplotna množina skodelice kave ustreza moči enega človeka, ki jo človek (seveda odrasli!) razvije v 20 minutah (sl. 6).

Sl. 2.

Sl. 3.

Sl. 4.

Sl. 5.

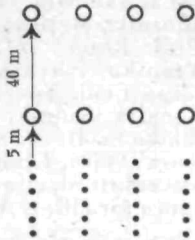
Sl. 6.

Za dobro voljo

NADOMESTITEV KEGLJEV

Treba je postaviti več skupin po šest ali dvanajst igralcev v vrsti po enega, in sicer na isti črti. Pred vsako skupino je treba v razdalji najprej 5 m, potem pa 40 m začrtati na tleh krog v premeru enega metra. Pred vsako skupino je treba v oddaljenosti 5 m postaviti keglj v krog.

Na dano znamenje pograbiti hitro vsak prvi igralec skupin za keglj in ga postavi v začrtan krog v oddaljenosti 40 m, potem pa se vrne na svoje mesto. Drugi igralec vsake skupine gre po keglj v krog, oddaljen 40 m, in ga namesti v

sredo kroga, oddaljenega 5 m od skupine. Igra se nadaljuje toliko časa, dokler niso bili na vrsti vsi igralci in zamenjavali keglje.

Keglj je treba postaviti in ne vreči. Če keglj pade, ga je treba postaviti.

Skupina, ki je prva končala s postavljanjem kegljev, dobi igro.

Vsa skupina naj dvigne roko, ko dospje zadnji igralec na svoje mesto.

Smešnica. Veroučitelj: »Prav gotovo bi si upal trditi, da je ta tvoja noga najbolj umazana v vsi vasi.« — Jožek: »Pazite, gospod katehet, da ne izgubite stave, kajti če vam pokažem svojo drugo nogo...!«

Jožek: »Vaša koza žre poleg sena še... še... No, še ta trenutek sem imel v glavi...!« — Stric: »Da, da, vem, slamo.« — Jožek: »Res, slamo.«

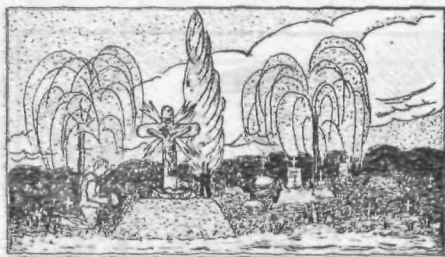
Razume se. Neki siromak je imel papagaja, ki ga je naučil izgovarjati samo dve besedi: Razume se. Ves ljubi božji dan je vreščal papagaj: razume se. Na vsako stavljenomu vprašanju je odgovarjal: razume se. — Nekega dne pa odnese ta siromak svojega papagaja v mesto, da ga proda. »Kdo hoče kupiti mojega papagaja? Tisoč dinarjev bo dal zanj!« je kričal siromak po trgu. Ko je neki gospod slišal, koliko hoče imeti ta človek za papagaja, se je obrnil k ptiču in mu v šali rekel: »Kajne, papagaj, ti si vreden tisoč dinarjev?!«

»Razume se,« je odgovoril papagaj kot vedno. Ta nepričakovani odgovor pa je tako ugajal tistemu gospodu, da je kar na mestu dal siromaku tisoč dinarjev in odnesel papagaja. — Po nekaj tednih pa se je že kesal, da ga je tako drago plačal. Stopil je pred ptiča, pa kot sam pri sebi govoril: »Le kaj me je pičilo, da sem dal tako vsoto za tega ptiča?! Zares sem bil norec.« — »Razume se,« se odreže papagaj — kot vedno. To pot pa, lahko rečemo, je papagaj povsem pametno odgovoril.

Uganke, rešitve in drugo

Na materinem grobu.

Castor & Polux, Maribor.

Z I S E C R I R P M I M I
S D Ž E K I L J A B T T I
A O O M S S A V A E U L A
K J E C O T Z D L J O M A

Dopolnilnica.

Dopolni prazna okenca, da dobiš:

o			
	o		
		o	
			o
	o		
o			
	o		
		o	
			o

1. število
2. zmleto žito
3. manjša ladja
4. del hiše
5. deblo
6. orodje
7. ptič
8. padavina
9. kamenje ob reki
10. deško ime

Posetnica.

A. d.	Lesar	Dol
-------	-------	-----

Kaj je ta mož?

Rešitev ugank iz 2. številke:

Hudobnež: Hudobnež se lastne sence boji.

Številnica: Kakor zvana glas naj se sliši v vsako vas, da le Vrtec je za nas!

Posetnica: Postajenačelnik.

Prav so rešili: Olga Oblak, Moste; Mirko in Cirila Cuderman, Tupaliče; Andrej Zupančič, Vidrih Jožef, Stanko Zihel, Jože Vidic, Drago Praintz, Burja Anton,

vs iz škofovih zavodov v Št. Vidu; Štefan Breznik, Mežica; Mrgole Tanja in Mito, Ptuj; Francé iz Središča; Bertka Zorko, Vransko; Slava Knavs, Loški potok; Holozan Emil, Vevče; Jug Zlatica, Studenci; Ksenija Sadnik, Sv. Pavel; Marijan in Matko Svolljšak; Krošelj Vanda, Cerknica; Turk Anica, Ljubljana. Samo eno ali dve sta rešili: Marija Brišček, Celje, in Marijanca Gradišar, Velike Lašče.

Izzrebana sta bila: Olga Oblak, Moste, in Mrgole Tanja, Ptuj.

»Vrtec« izhaja 15. dan v mesecu in stane za vse leto Din 15.—. Izdaja ga Konzorcij »Vrta«. Urejuje ga in oblastem odgovarja Jesenovc France, profesor v Ljubljani, Vodovodna cesta št. 24. — Uprava »Vrta« v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 2 (H. Ničman). Tiska ga Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč).